

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, ХХХ
[...](2011) ХХХ проект

РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

от ХХХ година

относно прилагането на член 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес

РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

от XXX година

относно прилагането на член 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 106, параграф 3 от него,

като има предвид, че:

- (1) В член 14 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се изисква, без да се засягат членове 93, 106 и 107, Европейският съюз да използва своите правомощия по такъв начин, че да гарантира, че услугите от общ икономически интерес се осъществяват въз основа на принципи и условия, които им дават възможност да изпълняват своите цели.
- (2) За да могат определени услуги от общ икономически интерес да се извършват въз основа на принципи и при условия, които дават възможност чрез тях да се постигнат заложените цели, може да се окаже необходима финансова подкрепа от държавата, предназначена да покрие някои или всички специфични разходи, възникващи от задълженията за предоставяне на обществена услуга. В съответствие с член 345 от ДФЕС и с оглед на тълкуването на Съда и Общия съд на Европейския съюз е без значение дали такива услуги от общ икономически интерес се извършват от публични или от частни предприятия.
- (3) В член 106, параграф 2 от ДФЕС се посочва в това отношение, че предприятията, които са натоварени с функцията да оказват услуги от общ икономически интерес или които имат характер на фискален монопол, се подчиняват на разпоредбите, съдържащи се в Договорите, и в частност на правилата на конкуренцията. В член 106, параграф 2 от ДФЕС обаче се предвижда изключение от съдържащите се в Договора правила, доколкото прилагането на правилата на конкуренцията би пречатвало фактически или юридически изпълнението на възложените задачи. Това изключение се прилага само ако развитието на търговията не е засегнато до степен, която би била в противоречие с интересите на Съюза.
- (4) В своето решение по Дело C-280/00 *Altmark Trans GmbH u. Regierungspräsidium Magdeburg v. Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*¹ (*Altmark*) Съдът на

---

¹ [2003 г.] Recueil, стр. I-7747.

Европейския съюз постанови, че компенсацията за обществена услуга не представлява държавна помощ по смисъла на член 107 от ДФЕС, при условие че са изпълнени четири кумулативни критерия. Първо, предприятието бенефициер трябва да бъде действително натоварено с изпълнението на задължения за обществена услуга и тези задължения трябва да бъдат ясно определени. Второ, параметрите, въз основа на които се изчислява компенсацията, трябва да бъдат установени предварително по обективен и прозрачен начин. Трето, компенсацията не може да надвишава това, което е необходимо за покриване изцяло или частично на разходите, възникнали при изпълнението на задълженията, свързани с предоставянето на обществената услуга, като се отчитат съответните приходи и разумна печалба. И накрая, когато предприятието, което трябва да изпълнява задължения за обществена услуга, в конкретен случай не е избрано вследствие на процедура за възлагане на обществена поръчка, която би позволила да бъде избран оферентът, който е в състояние да предостави тези услуги на най-ниската цена за общността, равнището на нужната компенсация трябва да се определи въз основа на анализ на разходите, които би направило едно типично предприятие, добре управлявано и снабдено с достатъчно оборудване.

- (5) Ако държавите-членки не изпълнят тези критерии и ако общите условия за приложимост на член 107, параграф 1 от ДФЕС са изпълнени, компенсацията за обществена услуга представлява държавна помощ и попада в приложното поле на членове 93, 106, 107 и 108 от ДФЕС. Следователно това решение се прилага само за компенсация за обществена услуга, доколкото тя представлява държавна помощ.
- (6) Заедно с това решение Комисията публикува съобщение за изясняване на прилагането на член 107 от ДФЕС за компенсация, предоставена за услуги от общ икономически интерес, включително прилагането на посочените по-горе четири критерия от делото *Altmark*², нов регламент за прилагането на членове 107 и 108 от ДФЕС към помощта *de minimis* за предоставянето на УОИИ³ и нова рамка за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга⁴. В новата рамка се уточнява по какъв начин Комисията ще анализира случаите, които не са обхванати от това решение и за които следователно Комисията трябва да бъде уведомявана.
- (7) В член 106, параграф 3 от ДФЕС на Комисията се позволява чрез приемане на директиви и решения да определя смисъла и степента на изключението по член 106, параграф 2 от ДФЕС, както и да определя правилата, позволяващи ефективен мониторинг на изпълнението на критериите, посочени в член 106, параграф 2 от ДФЕС. Първоначално Комисията уточни това в Решение 2005/842/ЕО от 28 ноември 2005 г., което се отменя с това решение. В това решение се посочват условията, при които държавната помощ за услуга от общ икономически интерес не подлежи на изискването за предварително уведомяване от член 108, параграф 3 от ДФЕС и е съвместима с член 106, параграф 2 от ДФЕС.

---

² [да се въведе препратка].

³ [да се въведе препратка].

⁴ [да се въведе препратка].

- (8) Такава помощ може да се обяви за съвместима само ако се предоставя, с цел да се гарантира предоставянето на услуги от общ икономически интерес, както е посочено в член 106, параграф 2 от ДФЕС. От съдебната практика е ясно, че при липса на секторни правила на Европейския съюз, уреждащи този въпрос, държавите-членки разполагат с голяма свобода при дефинирането на услугите, които могат да бъдат класифицирани като услуги от общ икономически интерес. Ето защо Комисията трябва да гарантира, че няма видима грешка при определянето на услугите от общ икономически интерес⁵.
- (9) При условие че са спазени известен брой условия, компенсация в малък размер, предоставена на предприятия, които предоставят услуги от общ икономически интерес, не засяга развитието на търговията и конкуренцията до такава степен, че да противоречи на интересите на Съюза. Ето защо следва да не се изисква да се изпраща уведомление за индивидуална държавна помощ за компенсация, по-ниска от годишен размер на компенсация от 15 млн. EUR⁶, при условие че са спазени изискванията на това решение.
- (10) Болниците и предприятията, извършващи някои социални услуги, на които са възложени задачи, включващи услуги от общ икономически интерес, имат специфични характеристики, които трябва да бъдат отчитани. По-специално, трябва да се взема предвид фактът, че на настоящия етап от развитието на вътрешния пазар интензитетът на нарушението на конкуренцията в тези сектори е относително малък, дори ако размерът на получената от тях компенсация надхвърля общия таван за уведомяване, посочен в това решение. Съответно, ако дейностите на въпросните предприятия се ограничават основно до представянето на здравни и социални услуги, те следва също да бъдат освободени от изискването за уведомяване, предвидено в това решение, дори ако размерът на компенсацията, която получават, надхвърля общия таван за уведомяване, посочен в това решение.
- (11) Степента, до която някои мерки за компенсация засягат търговията и конкуренцията зависи не само от годишния размер на компенсацията и съответния сектор, но и от общата продължителност на възлагането. Следователно, освен ако по-дълъг срок на възлагане на услугата не е обоснован от необходимостта от значителни инвестиции, прилагането на това решение следва да бъде ограничено до възлагане на услугата, което не надхвърля 10 години.
- (12) За да се прилага член 106, параграф 2 от ДФЕС, на въпросното предприятие трябва да бъде специално възложено от държавата-членка да извършва определена услуга от общ икономически интерес. В съответствие със съдебната практика за тълкуването на член 106, параграф 2 от ДФЕС в такъв акт или актове на възлагане трябва да се определят най-малко точният обхват, съдържание и

---

⁵ Вж. част 3.2 от Съобщение на Комисията за прилагането на правилата на Европейския съюз към компенсацията, предоставена за предоставянето на услуги от общ икономически интерес.

⁶ Предвид развитието на пазарите, и по-специално в някои сектори от голямо значение за развитието на вътрешния пазар, като услугите, свързани с околната среда, Комисията смята, че таванът за уведомяване от 15 млн. EUR е по-подходящ от предишния таван за уведомяване от 30 млн. EUR.

продължителност на наложените задължения за предоставяне на обществена услуга, както и идентичността на съответните предприятия.

- (13) За да се осигури изпълнението на критериите, посочени в член 106, параграф 2 от ДФЕС, е необходимо да се установят по-точни условия, които трябва да бъдат изпълнени във връзка с възлагането на извършването на услуги от общ икономически интерес. Размерът на компенсацията може да бъде точно изчислен и проверен само ако задълженията за предоставяне на обществени услуги, възложени на предприятията, и всички задължения, възложени на държавата, са ясно определени в официален акт на компетентните публични органи в съответната държава-членка. Формата на инструмента може да варира в различните държави-членки, но в него следва да се уточняват поне съответните предприятия, точното съдържание и продължителност на наложените задължения за обществена услуга, както и съответната територия, където е приложимо, предоставянето на всякакви изключителни или специални права и параметрите за определяне на компенсацията и за избягване и възстановяване на всяка възможна свръхкомпенсация. За да се гарантира прозрачност във връзка с прилагането на това решение, в акта на възлагането следва да се прави и позоваване на него.
- (14) За да се избегнат неоправдани нарушения на конкуренцията, компенсацията не трябва да надвишава това, което е необходимо, за да се покрият разходите, направени от предприятието при извършване на услугата, като се отчитат съответните приходи и разумна печалба.
- (15) Компенсацията извън това, което е необходимо, за да се покрият разходите, направени от съответното предприятие, не е необходима за извършване на услугата от общ икономически интерес и следователно представлява несъвместима държавна помощ и следва да бъде върната на държавата. Компенсация, предоставена за извършване на услуга от общ икономически интерес, но в действителност използвана от съответното предприятие, за да извършва дейност на друг пазар за цели, различни от определените в акта на възлагане, не е необходима за извършване на услугата от общ икономически интерес и следователно може също да представлява несъвместима държавна помощ, която следва да бъде върната на държавата.
- (16) За да се избегнат неоправдани нарушения на конкуренцията, е необходимо също така всички приходи, получени от услугата от общ икономически интерес (т.е. всички приходи, които доставчикът на УОИИ не би получил без възлагането със задължение за УОИИ), да се вземат предвид за целите на изчисляването на размера на компенсацията.
- (17) Разумна печалба се определя като процента на възвръщаемост на капитала⁷, като се взема предвид степента на риска или липсата на риск. Печалба, която не

---

⁷

Процентът на възвръщаемост на капитала се определя тук като комбинирания вътрешен процент на възвръщаемост (IRR), който предприятието осъществява върху инвестирания си капитал през цялата продължителност на проекта, т.е. IRR, надхвърлящ паричните потоци на договора.

превишава съответния суапов процент⁸ плюс 100 базисни пункта, следва да не бъде смятана за неразумна. В този контекст за съответния суапов процент се смята процентът на възвръщаемост за безрискова инвестиция. Премията от 100 базисни пункта служи наред с другото за компенсиране на ликвидния риск, свързан с факта, че доставчикът на УОИИ, който инвестира капитал в договор за УОИИ, ангажира този капитал за продължителността на акта на възлагане и няма да може да продаде дяла си толкова бързо или евтино, колкото ако ставаше дума за широко разпространен и не съдържащ ликвиден риск актив.

- (18) В случаите, в които предприятието, на което е възложена услугата, не поема значителен търговски риск, например защото разходите му за предоставяне на услугата са напълно компенсирани, печалбите, надхвърлящи показателя от съответния суапов процент плюс 100 базисни пункта, следва да не бъдат смятани за разумни.
- (19) Ако не може да се използва процентът на възвръщаемост на капитала, държавите-членки могат да разчитат на други показатели за равнището на печалбата, за да определят каква следва да бъде разумната печалба, като счетоводни показатели за печалбата (например средната възвръщаемост на собствения капитал (ROE)⁹, възвръщаемостта на вложения капитал (ROCE), възвръщаемостта на активите (ROA) или възвръщаемостта на продажбите (ROS)).
- (20) Когато се определя какво означава разумна печалба, държавите-членки могат да въведат стимулиращи критерии, свързани по-специално с качеството на предоставената услуга и ползите от производствената ефективност. Увеличената ефективност не е за сметка на качеството на предоставената услуга. Например държавите-членки могат да зададат в акта на възлагане цели за производствена ефективност, при което равнището на компенсация се обвързва със степента, до която са постигнати целите. В акта на възлагане може да се предвиди, че ако предприятието не постигне целите, компенсацията се намалява съгласно метод за изчисляване, уточнен в акта на възлагане, а ако обаче предприятието надхвърли целите, компенсацията може да се увеличи съгласно метод, уточнен в акта на възлагане. Възнаграждението за постигната увеличена производствена ефективност трябва да се определи на такова равнище, че да се позволи балансираното ѝ споделяне между предприятието и държавата-членка и/или потребителите.
- (21) Член 93 от ДФЕС представлява *lex specialis* по отношение на член 106, параграф 2 от ДФЕС. В него се установяват правилата, приложими за компенсацията за обществена услуга в сектора на наземния транспорт. Този член се тълкува в Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно обществените услуги за пътнически превоз с

---

⁸ Суаповият процент е по-дългият падеж, равен на междубанковия лихвен процент (IBOR). Използва се на финансовите пазари като референтен процент за установяване на размера на финансиране.

⁹ За дадена година счетоводният показател „процент на възвръщаемост на собствения капитал“ (ROE) се определя като печалбата преди лихви и данъци (EBIT) над собствения капитал за тази година. Той по принцип се различава през годините. Годишният ROE следва да бъде усреднен през времетраенето на възлагането. Същото се прилага и за понятията ROCE, ROA и ROS, посочени в точката.

железопътен и автомобилен транспорт¹⁰, в който се посочват правилата, приложими за компенсация за задължения за обществена услуга в пътническият превоз. Държавите-членки отговарят за прилагането му към вътрешноводния пътнически превоз. С Регламент (ЕИО) № 1370/2007 от изискването за уведомяване се освобождава цялата компенсация в сектора на наземния транспорт, при която са изпълнени условията за уведомяване по член 108, параграф 3 от ДФЕС. В съответствие с решението по делото *Altmark* компенсацията в сектора на наземния транспорт, при която не са спазени разпоредбите на член 93 от ДФЕС, не може да бъде обявена за съвместима с Договора въз основа на член 106, параграф 2 от ДФЕС или въз основа на друга разпоредба от Договора. Следователно тази компенсация не е обхваната от това решение.

- (22) За разлика от наземния транспорт секторите на морския и въздушния транспорт попадат в приложното поле на член 106, параграф 2 от ДФЕС. Някои правила, приложими за компенсацията за обществена услуга в секторите на морския и въздушния транспорт, са посочени в Регламент (ЕО) № 1008/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 24 септември 2008 г. относно общите правила за извършване на въздухоплавателни услуги в Общността¹¹ и Регламент (ЕИО) № 3577/92 на Съвета от 7 декември 1992 г. относно прилагането на принципа за свободно предоставяне на услуги в областта на морския превоз в рамките на държавите-членки (морски каботаж)¹². Обаче за разлика от Регламент (ЕИО) № 1370/2007 тези регламенти не се позовават на съвместимостта на възможните елементи на държавна помощ, нито съдържат изключение от задължението за уведомяване съгласно член 108, параграф 2 от ДФЕС. Следователно това решение следва да се прилага при компенсация за обществена услуга в секторите на въздушния и морския транспорт, при условие че в допълнение на изпълнението на условията, посочени в това решение, тази компенсация съответства също така на секторните правила, съдържащи се в Регламент (ЕО) № 1008/2008 и Регламент (ЕИО) № 3577/92, когато е приложимо.
- (23) Праговете, приложими за компенсация за обществена услуга в секторите на въздушния и морския транспорт, следва по принцип да бъдат същите като тези, прилагани в общия случай. Въпреки това в специфичните случаи на компенсация за обществена услуга за въздушни или морски връзки към острови и за летища и пристанища, които представляват услуги от общ икономически интерес, както е посочено в член 106, параграф 2 от ДФЕС, е целесъобразно да се предвидят алтернативни прагове въз основа на средния брой пътници на

---

¹⁰ Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и Съвета от 23 октомври 2007 г. относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на Регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета (ОВ L 315, 3.12.2007 г., стр. 1).

¹¹ Регламент (ЕО) № 1008/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 24 септември 2008 г. относно общите правила за извършване на въздухоплавателни услуги в Общността (преработен), ОВ L 293, 31.10.2008 г., стр. 3. Този регламент отменя и замества трите регламента от „третия пакет от мерки за въздухоплаването“: Регламент (ЕИО) № 2407/92 на Съвета относно лицензирането на въздушни превозвачи, Регламент (ЕИО) № 2408/92 на Съвета относно достъпа на въздушни превозвачи на Общността до вътрешните въздушни трасета на Общността и Регламент (ЕИО) № 2409/92 на Съвета относно тарифите на самолетните билети и таксите за услуги за въздушен превоз.

¹² ОВ L 364, 12.12.1992 г., стр. 7.

година, тъй като това по-точно отразява икономическата реалност на тези дейности.

- (24) Изключението от изискването за предварително уведомление за определени услуги от общ икономически интерес не изключва възможността държавите-членки да уведомяват за специфичен проект за помощ. В случай на такова уведомление Комисията ще прецени дали са спазени условията на това решение. Ако това не е така, уведомлението ще се оценява в съответствие с принципите на Рамката на Общността за държавна помощ под формата на компенсация за обществена услуга¹³.
- (25) Това решение се прилага, без да се засягат разпоредбите на Директива 2006/111/ЕО на Комисията относно прозрачността на финансовите отношения между държавите-членки и публичните предприятия, както и относно финансовата прозрачност в рамките на някои предприятия¹⁴.
- (26) Това решение се прилага, без да се засягат разпоредбите на Европейския съюз в областта на конкуренцията, и по-специално членове 101 и 102 от ДФЕС.
- (27) Това решение се прилага, без да се засягат изискванията на правото на Европейския съюз в областта на обществените поръчки и разпоредбите, съдържащи се в секторното законодателство на Европейския съюз.
- (28) Следва да бъдат установени преходни разпоредби за индивидуална помощ, предоставена преди влизането в сила на това решение. Помощ, предоставена в съответствие с Решение 2005/842/ЕО преди влизането в сила на настоящото решение, следва да продължи да бъде съвместима с вътрешния пазар и да бъде освободена от задължението за уведомяване за допълнителен срок от една година. Помощ, която не е била предоставена в съответствие с Решение 2005/842/ЕО, но отговаря на изискванията по същество на настоящото решение, следва да бъде съвместима с вътрешния пазар и да бъде освободена от задължението за уведомяване

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1 — Обхват

1. Това решение се прилага за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на предприятия във връзка с извършването на услуги от общ икономически интерес, както е посочено в член 106, параграф 2 от ДФЕС, която попада в една от следните категории:

а) компенсация за предоставяне на услуги от общ икономически интерес в размер на по-малко от 15 млн. EUR на година. Ако размерът на компенсацията варира по време на периода на възлагане, прагът може да се изчислява, като се използва средноаритметичната стойност на различните годишни суми на компенсация;

---

¹³ [Да се добави препратка].

¹⁴ ОВ L 318, 17.11.2006 г., стр. 17.

б) компенсация за предоставяне на услуги от общ икономически интерес от болници, предоставящи медицинско обслужване, включително според случая спешно обслужване; извършването на допълнителни дейности, пряко свързани с основните дейности, особено в областта на научните изследвания, не предотвратява обаче прилагането на тази буква;

в) компенсация за предоставяне на услуги от общ икономически интерес за посрещане на основни социални нужди във връзка със здравеопазването, грижите за децата, достъпа до пазара на труда, социалното жилищно настаняване и грижите и социалното включване на уязвимите групи. Тази буква се прилага само за компенсация, предоставена на предприятия, чиито дейности се ограничават до една или няколко от услугите, посочени в тази буква или в буква б). Извършването на допълнителни дейности, пряко свързани с основните дейности, не предотвратява обаче прилагането на тази буква;

г) компенсация за предоставяне на услуги от общ икономически интерес, що се отнася до въздушни или морски връзки към острови, за които средният годишен трафик през двете финансови години, предшестващи годината на възлагане на услугата от общ икономически интерес, не надвишава 300 000 пътници;

д) компенсация за предоставяне на услуги от общ икономически интерес, що се отнася до летища и пристанища, за които средният годишен трафик през двете финансови години, предшестващи годината на възлагане на услугата от общ икономически интерес, не надвишава 200 000 пътници за летищата и 300 000 пътници за пристанищата.

2. Това решение се прилага само когато срокът на възлагане на услугата от общ икономически интерес е ограничен до най-много 10 години. Актовете на възлагане с по-продължителни срокове са обхванати от това решение само ако от доставчика на услуги се изискват значителни инвестиции, които трябва да бъдат амортизирани по време на цялата продължителност на възлагането в съответствие с общо приетите счетоводни принципи. Ако по време на периода на възлагане престанат да бъдат спазвани условията за прилагането на това решение, за мярката трябва да се изпрати уведомление в съответствие с член 108, параграф 3 от ДФЕС.

3. В областта на въздушния и морския транспорт това решение се прилага само за държавна помощ под формата на компенсация за обществени услуги, предоставена на предприятия във връзка с услуги от общ икономически интерес, както е посочено в член 106, параграф 2 от ДФЕС, която е в съответствие с Регламент (ЕО) № 1008/2008 и Регламент (ЕО) № 3577/92, когато е приложимо.

4. Това решение не се прилага за държавна помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на предприятия в областта на железопътния, шосейния и вътрешноводния транспорт.

Член 2 — Съвместимост и освобождаване от изискването за уведомяване

Държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, която отговаря на условията, посочени в това решение, е съвместима с общия пазар и се освобождава от задължението за предварително уведомяване, предвидено в член 108, параграф 3 от ДФЕС, без да се засяга прилагането на разпоредбите, свързани със задълженията за

предоставяне на обществена услуга, съдържащи се в секторното законодателство на Европейския съюз.

Член 3 — Възлагане

За да се прилага това решение, отговорността за извършването на услугата от общ икономически интерес се възлага на съответното(ите) предприятие(я) чрез един или повече официални акта, чиято форма може да се определя от всяка държава-членка. В акта или актовете по-специално се определя следното:

- а) съдържанието и продължителността на задълженията за предоставяне на обществена услуга;
- б) предприятието и при необходимост — съответната територия;
- в) същността на всички изключителни или специални права, предоставени на предприятието от предоставящия орган;
- г) параметрите за изчисляване, контролиране и преразглеждане на компенсацията;
- д) мерките за избягване и възстановяване на свръхкомпенсации; както и
- е) позоваване на това решение.

Член 4 — Компенсация

1. Размерът на компенсацията не надвишава това, което е необходимо за покриване на разходите, понесени при изпълнение на задълженията за обществена услуга, като се отчитат съответните постъпления и една разумна печалба.

2. Разходите, които трябва да се отчетат, съдържат всички разходи, направени при извършването на услугата от общ икономически интерес. Те се изчисляват въз основа на общоприети счетоводни принципи, както следва:

- а) когато дейностите на въпросното предприятие се ограничават до услугата от общ икономически интерес, могат да се отчетат всички разходи на това предприятие;
- б) когато предприятието извършва също така дейности, попадащи извън обхвата на услугата от общ икономически интерес, се отчетат само разходите, свързани с услугата от общ икономически интерес;
- в) разходите, определени за услугата от общ икономически интерес, могат да включват всички преки разходи, направени при предоставянето на услугата от общ икономически интерес, и пропорционален дял от фиксираните разходи, които са общи както за услугата от общ икономически интерес, така и за другите дейности;
- г) разходите, свързани с инвестиции, особено във връзка с инфраструктурата, могат да бъдат отчетени, когато е необходимо, за извършването на услугата от общ икономически интерес.

3. Приходите, които трябва да се вземат предвид, включват най-малко всички приходи, получени от услугата от общ икономически интерес, независимо дали приходите са определени като държавна помощ по смисъла на член 107 от ДФЕС. Съответната държава-членка може да реши, че печалбите, натрупани от други дейности извън обхвата на въпросната услуга от общ икономически интерес, трябва да бъдат прехвърлени изцяло или частично за финансирането на услугата от общ икономически интерес.

4. За целите на това решение разумна печалба следва да означава процентът на възвръщаемост на капитала, който би бил изискван за типично предприятие, което обмисля дали да предоставя или не услуга от общ икономически интерес за цялата продължителност на акта на възлагане, като се взема предвид равнището на риска. Равнището на риска зависи от съответния сектор, вида на услугата и характеристиките на компенсацията.

5. Когато се определя какво означава разумна печалба, държавите-членки могат да въведат стимулиращи критерии, свързани по-специално с качеството на предоставената услуга и ползите от производствената ефективност. Увеличената ефективност не е за сметка на качеството на предоставената услуга. Възнаграждението за постигната увеличена производствена ефективност трябва да се определи на такова равнище, че да се позволи балансираното ѝ споделяне между предприятието и държавата-членка и/или потребителите.

6. За целите на това решение процент на възвръщаемост на капитала, който не надхвърля съответния суапов процент плюс 100 базисни пункта, се смята за разумен при всички положения. Съответният суапов процент е суаповият процент, чийто падеж и валута съответстват на падежа и валутата на акта за възлагане. Когато предоставянето на услуга от общ икономически интерес не е свързана със значителен търговски или договорен риск, например защото нетните разходи *ex post* са като цяло напълно компенсирани, разумната печалба не може да надхвърля съответния суапов процент плюс 100 базисни пункта.

7. Ако не може да се използва процентът на възвръщаемост на капитала, държавите-членки могат да разчитат на други показатели за равнището на печалбата, освен процента на възвръщаемост на капитала, за да определят каква следва да бъде разумната печалба, като счетоводни показатели за печалбата (например средната възвръщаемост на собствения капитал (ROE)¹⁵, възвръщаемостта на вложения капитал (ROCE), възвръщаемостта на активите (ROA) или възвръщаемостта на продажбите (ROS)). Какъвто и показател да се избере, държавата-членка е в състояние да предостави по искане на Комисията доказателства, че печалбата не надхвърля това, което се изисква от типично предприятие, което обмисля дали да предоставя или не услуга от общ икономически интерес, например като предостави информация за постигнатата възвръщаемост при подобен тип договори, възложени при конкурентни условия.

---

¹⁵ За дадена година счетоводният показател „процент на възвръщаемост на собствения капитал“ се определя като печалбата преди лихви и данъци (ЕБИТ) над собствения капитал за тази година. Той по принцип се различава през годините. Средната стойност за цялата продължителност на договора се получава, като се използва скотовият фактор, както е уточнено в съобщението за приложимия референтен лихвен процент.

8. Когато предприятие извършва дейности, попадащи както в обхвата, така и извън обхвата на услугите от общ икономически интерес, вътрешните сметки показват поотделно разходите и приходите, свързани с услугата от общ икономически интерес, и разходите и приходите от другите услуги, както и параметрите за разпределение на разходите и приходите. Разходите, свързани с други дейности извън обхвата на услугата от общ икономически интерес, покриват всички преки разходи, съответна част от общите разходи и адекватна възвръщаемост на собствения капитал. Във връзка с тези разходи не се предоставя никаква компенсация.

9. Държавите-членки изискват съответното предприятие да върне обратно всички изплатени свръхкомпенсации.

Член 5 — Контрол на свръхкомпенсацията

1. Държавите-членки извършват редовни проверки или се уверяват, че такива проверки са били извършени, в края на акта на възлагане и във всеки случай на интервали от максимум 3 години, за да се убедят, че предприятията не получават компенсации, които надвишават сумата, посочена в съответствие с член 4.

2. Държавите-членки изискват съответното предприятие да върне обратно всички изплатени свръхкомпенсации, а параметрите за изчисляване на компенсациите трябва за в бъдеще да бъдат актуализирани. Ако сумата на свръхкомпенсацията не надвишава 10 % от сумата на компенсацията, тази свръхкомпенсация може да се пренесе към следващия период и да се извади от сумата на компенсацията, платима във връзка с този период.

Член 6 — Наличност на информация

Държавите-членки съхраняват за срок от най-малко 10 години цялата информация, необходими за определяне на съвместимостта на предоставената компенсация с това решение.

При писмено искане на Комисията държавите-членки ѝ предоставят цялата информация, която Комисията счита за необходима, за да реши дали мерките за компенсация, които са в сила, са съвместими с това решение.

Член 7 — Доклади

На всеки две години всяка държава-членка предоставя на Комисията доклади за изпълнението на това решение. В докладите се представя подробен преглед на прилагането на това решение за различните категории услуги, посочени в член 1, параграф 1. Този преглед включва:

а) общия размер на помощта, предоставена съгласно това решение;

б) разбивка на общия размер на помощта, предоставена съгласно това решение, по различни сектори;

в) посочване на това дали прилагането на това решение е довело за определен вид услуга до трудности или оплаквания от трети страни;

г) обяснение на това до каква степен е било прилагано това решение във връзка с вътрешни дейности, както и

д) друга информация относно прилагането на решението, изисквана от Комисията, която ще бъде уточнена в надлежна форма преди представянето на доклада.

Първият доклад се представя до [30 ноември 2013 г.].

Член 8 — Преходни разпоредби

Това решение се прилага за индивидуална помощ, предоставена преди неговото влизане в сила, ако помощта изпълнява всички условия, определени в това решение, с изключение на член 3, буква е).

Помощ, предоставена преди влизането в сила на това решение, която е била предоставена в съответствие с Решение 2005/842/ЕО, продължава да бъде съвместима с вътрешния пазар и да бъде освободена от задължението за уведомяване за допълнителен срок от една година.

Помощ, предоставена преди влизането в сила на това решение, която не е била предоставена в съответствие с Решение 2005/842/ЕО, но отговаря на посочените в това решение условия, е съвместима с вътрешния пазар и се освобождава от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора.

Член 9 — Влизане в сила

Това решение отменя Решение 2005/842/ЕО на Комисията от 28 ноември 2005 г.

Това решение влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 10 — Адресати

Адресати на това решение са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Комисията
Joaquín Almunia
Заместник-председател